

คุณค่าข่าวของสื่อมวลชนไทยในยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์

News Values of Thai Mass Media in the Age of Convergence Journalism.

วิโรจน์ ศรีหิรัญ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร และทัศนคติของประชาชนที่มีต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนไทยในยุคการหลอมรวมสื่อวารสารศาสตร์ โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน และสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 30-39 ปี เป็นพนักงานบริษัทเอกชน รายได้ต่อเดือน 10,001-30,000 บาท และการศึกษาในระดับปริญญาตรี

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชาชน พบว่า ส่วนใหญ่เปิดรับข่าวจากสื่อออนไลน์คือเฟซบุ๊ก ชมข่าวจากสื่อโทรทัศน์ช่อง 7 และอ่านข่าวจากสื่อหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โดยนิยมเปิดรับข่าวบันเทิง และใช้เวลาโดยเฉลี่ย 30-59 นาทีต่อวัน

ประชาชนมีทัศนคติต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนไทย โดยรวมทุกด้าน ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย=3.72) ทั้งนี้ เห็นด้วยมากที่สุดที่ประเด็น“ความรับผิดชอบต่อสังคมควรเป็นคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น” (ค่าเฉลี่ย=4.14) และเห็นด้วยน้อยที่สุดในประเด็น“คุณค่าข่าวเปลี่ยนแปลงด้วยตัวเอง ไม่มีปัจจัยใดที่ส่งผลทั้งสิ้น” (ค่าเฉลี่ย=2.71)

การทดสอบสมมติฐานพบประเด็นที่น่าสนใจคือ ประชาชนที่มีอายุ 40-49 ปี อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รายได้ต่อเดือน 30,001-50,000 บาท และการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เห็นด้วยกับคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่มากกว่าประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่นั้นได้แก่ กระแสโลกออนไลน์และประโยชน์สาธารณะ นอกจากนี้ยังพบด้วยว่าการหลอมรวมของสื่อมวลชนและความทันสมัยของเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณค่าข่าวในยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์

* วิโรจน์ ศรีหิรัญ : อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

การอภิปรายผลการวิจัย พบประเด็นที่น่าสนใจได้แก่ สื่อโซเชียลมีเดียโดยเฉพาะเฟซบุ๊กเป็นช่องทางยอดนิยมในการเปิดรับข่าวสารของประชาชน ความรับผิดชอบต่อสังคมและประโยชน์สาธารณะควรเป็นคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น ข่าวที่มีคุณค่าควรเป็นข่าวที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศและไม่ควรเน้นความเร็วในการเสนอข่าวจนเกิดความผิดพลาด

จากผลการวิจัยทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ สื่อมวลชนที่ยังไม่ได้ใช้วิธีการหลอมรวมสื่อข่าวสารเข้าด้วยกัน ควรเร่งปรับตัวให้เข้ากับยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์ และประชาชนผู้บริโภคข่าวควรให้ความสนใจกับข่าวที่มี "คุณค่าความเป็นข่าว" ที่แท้จริง ไม่ควรไปยึดติดกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยในยุคสังคมข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะตัวสื่อที่เป็น platform ใหม่ ๆ มากจนเกินไป

Abstract

This research aims to know the demographic data, behavior of information exposure and attitude of people in Bangkok with the news value of Thai mass media in Convergence Journalism Era. Using a quantitative approach to research by survey the sample of 400 People in Bangkok, by using a multistage random sampling.

The results showed that the majority of the populations are females, aged between 30-39 years ; mostly employees of a private company, with a monthly income between 10,001-30,000 Baht and have a bachelor degree.

Behavioral on information exposure from the Thai Mass Media has shown that most people get information from Online Media is Facebook followed by Internet website, TV Media is Channel 7 followed by Channel 3, Newspaper Media is Thairath followed by Daily news, for 30-59 minutes in 1 day and type of news is open to entertainment news.

Attitude toward news values of Thai mass media has found that the people's attitude towards the mass media is a good level (mean = 3.72). The highest level of attitude in the point of "social responsibility should be a valuable new form occurring" in good level (mean=4.14). And has the lowest attitude in the point of "News values change yourself there is no one factor that affects all" is a medium level (mean= 2.71).

The test hypothesis research meets interesting issues that people aged 40-49 years are state official / state enterprise, have monthly income 30,001-50,000 Baht and have a bachelor's degree. Their attitude of a new form of news values is rather than other demographic groups with a 0.05 level of significance. The new formations are current of online media and public interest. It also found that the Convergence Journalism and modern technology are a key factor affecting the value reported in this era.

Discussing the findings an interesting finding is social media, especially Facebook is the most popular channel in the exposure of the public , social responsibility and public interest should be a valuable new form of news that happens. And the valuable news is news that affects the majority of the country and should not focus on the speed of news that caused

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

the crash.

From our research makes a few suggestions that are, the media has not been used to fuse together the news media. Should adapt to the accelerating convergence journalism. And the people should pay attention to the news consumer news “news value” true, should not adhere to the advanced technology in the information society. Especially the new media as a platform too.

บทนำ

ข่าวที่มีคุณค่าความเป็นข่าว เป็นหลักการสำคัญของงานวารสารศาสตร์ที่สะท้อนประโยชน์ของข่าวอย่างแท้จริง โดยเฉพาะยุคสังคมข้อมูลข่าวสาร (The Age of Information Society) ในปัจจุบัน ข่าวที่น่าเสนอผ่านสื่อมวลชนมีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาสังคมของประเทศ ข่าวมีความสำคัญต่อทั้งชีวิตประจำวัน หน้าที่การงาน การประกอบกิจการธุรกิจการค้า และกิจกรรมแทบทุกอย่างที่ต้องมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ข่าวเป็นเสมือนตัวกลางเชื่อมโยงแนวคิดและวิถีคิดของคนในสังคมไปโดยปริยาย ข่าวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม อย่างไรก็ตาม ความสำคัญเช่นนี้อาจไม่เกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นได้ไม่มากเท่าที่ควร หากข่าวของสื่อมวลชนไร้ซึ่งคุณค่าความเป็นข่าว

ความสำคัญดังกล่าวส่งผลให้สื่อมวลชนไทยส่วนใหญ่รายงานข่าวโดยยึดหลักคุณค่าของข่าว (News value, Newsworthiness) 12 องค์ประกอบต่อไปนี้ ซึ่งผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการข่าวใช้ในการพิจารณาคัดเลือกข่าวเพื่อรายงาน ได้แก่ ความทันเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความเด่น ความแปลกประหลาด ผลกระทบกระเทือน ความขัดแย้ง ความมีเสื่อนำ ปุณชนชนใจ เพศ ความขบขัน ความเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้า (ฉอาน วุฑฒิกกรรมรักษา, 2536)

ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ สื่อมวลชนไทยใช้หลักคุณค่าข่าวได้อย่างถูกต้องเพียงใด การรายงานข่าวโดยยึดหลักคุณค่าข่าวนั้นส่งผลให้ข่าวมีคุณค่าจริงหรือไม่มากนักเพียงใด และที่สำคัญอีกสิ่งหนึ่งคือ มีหลักคุณค่าข่าวอื่นๆ ที่นอกเหนือจากหลักการดังกล่าวที่นักวิชาการกล่าวไว้และใช้กันมายาวนานหลายสิบปีหรือไม่อย่างไร

ด้านสื่อต่างประเทศได้มีการสรุปประเด็นปัญหาทางจริยธรรมในการใช้สื่อออนไลน์และสื่อสังคม (Social Media) ในการรายงานข่าวไว้ 5 ประเด็นคือ ความถูกต้องที่ต้องมาก่อนความรวดเร็ว (Accuracy VS Speed) ความโปร่งใส (transparency) การเพิ่มคุณค่าให้ข่าวที่น่าเสนอ (Adding Value) การแก้ไขข้อผิดพลาดให้ถูกต้อง (Correction) และการจัดการความขัดแย้งและข้อถกเถียงที่เกิดจากข้อเขียน/ข่าวที่น่าเสนอ (Dealing with trolls) (สกุลศรี ศรีสารคาม, 2557) ซึ่งสะท้อนให้เห็นคุณค่าความเป็นข่าวของสื่อต่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปตามการเกิดขึ้นของสื่อออนไลน์และสื่อสังคม

ความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในช่วงเวลา 10 กว่าปีที่ผ่านมา คือการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างรวดเร็ว นักข่าวและคนในวงการสื่อสารมวลชนต้องปรับตัวกันขนานใหญ่ เกิดแนวคิดและวิธีการในการสื่อข่าว/รายงานข่าวรูปแบบใหม่อย่างมากมาย และหนึ่งในแนวคิดที่มีการพูดถึงกันมากที่สุดคือแนวคิดวารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์ (Convergence Journalism) หรือบางครั้งเรียกกันว่า การหลอมรวมสื่อวารสารศาสตร์ ซึ่งข่าวในยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์นี้ อาจแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1. การหลอมรวมเชิงบุคคล (One man journalist) และ 2. การหลอมรวมเชิงเนื้อหาและตัวสื่อ (One content, multiple platform)

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

ในการวิจัยครั้งนี้ จึงสนใจศึกษาโดยเน้นไปที่แนวคิดใหม่ในยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์ในปัจจุบันที่สื่อมวลชนไทยทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ มีการหลอมรวมสื่อเข้าด้วยกันทั้งในเชิงบุคคลและเชิงเนื้อหาและตัวสื่อ โดยเน้นพิจารณาว่าประชาชนผู้บริโภคข่าวมีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารในยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์นี้ได้อย่างไร และประชาชนมีทัศนคติต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนไทยในยุคนี้อยู่ในระดับใด อันจะเป็นการสะท้อนว่ายุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์นี้ส่งผลกระทบต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนไทยประเภทต่างๆ อย่างไรบ้าง

ทั้งนี้ผลการศึกษาในเรื่องนี้ จะสามารถสะท้อนปรากฏการณ์ทางการสื่อสารที่สำคัญได้ อันจะนำไปสู่การสร้างแนวคิดเชิงวิชาการด้านวารสารศาสตร์ นิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชนที่สำคัญ รวมทั้งจะเป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาชีพสื่อมวลชนในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนางานข่าวให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารในยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์ของประชาชนผู้บริโภคข่าว
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนผู้บริโภคข่าวที่มีต่อคุณค่าข่าวในยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อข่าว/รายงานข่าว (Concept of News Reporting) แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าข่าว (Concept of News Values) แนวคิดเกี่ยวกับวารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์ (Concept of Convergence Journalism) แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน (Concept of Mass Communication) แนวคิดเกี่ยวกับสื่อหนังสือพิมพ์ (Concept of Newspaper) แนวคิดเกี่ยวกับสื่อวิทยุ (Concept of Radio) แนวคิดเกี่ยวกับสื่อโทรทัศน์ (Concept of Television) แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อข่าวทางสื่อใหม่ (Concept of New Media Reporting) ทฤษฎีนายประตูข่าวสาร (Gatekeeper Theory) ทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda-setting theory) ทฤษฎีการเปิดรับสื่อ (Selective Exposure Theory) และแนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามชนิดให้กรอกคำตอบเอง(Self-Administration) ที่มีลักษณะคำถามทั้งปลายเปิด (open-ended question) และคำถามปลายปิด(close-ended question) ซึ่งประกอบไปด้วยคำถาม 4 ตอน เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้บริโภคข่าวที่เปิดรับข่าวทางสื่อมวลชนไทยมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี และอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของประชาชน

ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30-39 ปี รองลงมาอายุ 40-49 ปี มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมาเป็นนักเรียน/นักศึกษา ด้านรายได้ต่อเดือนคือ 10,001-30,000 บาท รองลงมาไม่เกิน 10,000 บาท และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

2.1 สื่อหนังสือพิมพ์

ประชาชนส่วนใหญ่นิยมเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมาคือเดลินิวส์ โดยนิยมเปิดรับข่าวบันเทิงมากที่สุดรองลงมาคือข่าวกีฬา ด้านช่วงเวลาที่เปิดรับส่วนใหญ่คือช่วงเช้าถึงสาย (06.00-11.59น.) รองลงมาคือช่วงกลางวันถึงเย็น (12.00-17.59น.) และมีความถี่ในการเปิดรับโดยเฉลี่ย 3 - 4 วันต่อสัปดาห์ มากที่สุด รองลงมาคือ 5 - 6 วันต่อสัปดาห์

2.2 สื่อโทรทัศน์

ประชาชนส่วนใหญ่นิยมเปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์ ช่อง 7 รองลงมาคือช่อง 3 โดยเปิดรับข่าวบันเทิง มากที่สุด รองลงมาคือข่าวสังคม ด้านช่วงเวลาที่เปิดรับส่วนใหญ่คือช่วงค่ำถึงกลางคืน (18.00-23.59น.) รองลงมาคือช่วงกลางวันถึงเย็น (12.00-17.59น.) และมีความถี่ในการเปิดรับในแต่ละวันโดยเฉลี่ย 30-59 นาที รองลงมา คือต่ำกว่า 30 นาที

2.3 สื่อออนไลน์

ประชาชนส่วนใหญ่นิยมเปิดรับข่าวจากแอปพลิเคชันโซเชียลมีเดีย (เฟซบุ๊ก) รองลงมาคือเว็บไซต์ต่างๆ โดยเปิดรับข่าวบันเทิงมากที่สุด รองลงมาคือข่าวกีฬา ด้านช่วงเวลาที่เปิดรับส่วนใหญ่คือช่วงกลางวันถึงเย็น (12.00-17.59น.) รองลงมาคือช่วงเช้าถึงสาย (06.00-11.59น.) และมีความถี่ในการเปิดรับแต่ละวันโดยเฉลี่ย 30-59 นาที รองลงมาคือมากกว่า 2 ชั่วโมง

ตอนที่ 3 ทศนคติที่มีต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชน

3.1 ทศนคติด้านคุณค่าข่าวรูปแบบเดิม

ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนฯ ด้านคุณค่าข่าวรูปแบบเดิม มากที่สุด กับข้อความ “ข่าวที่สื่อมวลชนนำเสนอมีคุณค่าข่าวไม่เหมือนกัน แม้เป็นข่าวเรื่องเดียวกัน” ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย=3.99) รองลงมา มีระดับทัศนคติกับข้อความ “คุณค่าข่าวรูปแบบเดิมมีความเหมาะสม เช่น เน้นความเด่นของบุคคล ความขัดแย้ง เรื่องเพศ เป็นต้น” ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย=3.73) และมีระดับทัศนคติ น้อยที่สุด กับข้อความ “คุณค่าข่าวรูปแบบเดิมบางด้านมีคุณค่าของความเป็นข่าวที่แท้จริงค่อนข้างมาก” ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย=3.38)

นอกจากนี้ยังสรุปได้ว่า เมื่อพิจารณาจากทุกข้อความแล้ว ทศนคติที่ประชาชนมีต่อสื่อมวลชน ด้านคุณค่าข่าวรูปแบบเดิม อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย=3.63)

3.2 ทศนคติด้านคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่

ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนฯ ด้านคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ มากที่สุด กับข้อความ “ความรับผิดชอบต่อสังคม ควรเป็นคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น” ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย=4.14) รองลงมา มีระดับทัศนคติกับข้อความ “ประโยชน์สาธารณะควรเป็นคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น” ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย=4.11) และมีระดับทัศนคติ น้อยที่สุด กับข้อความ “ท่านจะเปิดรับข่าวสาร โดยพิจารณาจากคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่” ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย=3.72)

นอกจากนี้ยังสรุปได้ว่า เมื่อพิจารณาจากทุกข้อความแล้ว ทศนคติที่ประชาชนมีต่อสื่อมวลชน ด้านคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย=3.91)

3.3 ทศนคติด้านปัจจัยที่ส่งผล

ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนฯ ด้านปัจจัยที่ส่งผล มากที่สุด กับข้อความ “ความทันสมัยของเทคโนโลยีเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณค่าข่าว”

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย=4.12) รองลงมา มีระดับทัศนคติกับข้อความ “ยุคสังคมข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณค่าข่าว” ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย=3.86) และมีระดับทัศนคติ น้อยที่สุด กับข้อความ “คุณค่าข่าวเปลี่ยนแปลงด้วยตัวเอง ไม่มีปัจจัยใดที่ส่งผลทั้งสิ้น” ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย=2.71)

นอกจากนี้ยังสรุปได้ว่า เมื่อพิจารณาจากทุกข้อความแล้ว ทัศนคติที่ประชาชนมีต่อสื่อมวลชน ด้านปัจจัยที่ส่งผล อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย=3.61)

3.4 ทัศนคติต่อคุณค่าข่าว โดยรวมทุกด้าน

ประชาชนมีทัศนคติต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนไทยในยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์ โดยรวมทุกด้าน ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย=3.72) โดยมีระดับทัศนคติมากที่สุดในด้านคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย=3.91) รองลงมาคือด้านคุณค่าข่าวรูปแบบเดิม ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย=3.63) และมีระดับทัศนคติน้อยที่สุดในด้านปัจจัยที่ส่งผล ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย=3.61)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าคุณค่าข่าวในทุกยุคทุกสมัยควรเป็นข่าวที่มีผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ คุณค่าข่าวควรมีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ เนื่องจากข่าวเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งควรปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองในปัจจุบันด้วย

นอกจากนี้ประชาชนยังมองด้วยว่า ยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์ส่งผลต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนไทยอย่างมาก เพราะที่ผู้สื่อข่าวต้องปรับตัวด้วยการแข่งขันกันนำเสนอข่าวอย่างเร่งรีบ และต้องนำเสนอเนื้อหาข่าวเดียวกันผ่านสื่อหลายสื่อในเวลาเดียวกันจนส่งผลให้คุณค่าข่าวลดลง, บรรณาธิการข่าวของแต่ละองค์กรควรมีจริยธรรมในการคัดเลือกข่าว และประชาชนผู้บริโภคข่าวก็ควรมี ปรักิริยาตอบกลับไปยังสื่อมวลชนที่นำเสนอข่าวแบบไม่มีจริยธรรมด้วยการเลือกที่จะไม่เปิดรับสื่อ นั้นๆ

ด้านข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องนี้ของประชาชนได้แก่ การนำเสนอข่าวในปัจจุบันไม่ควรรวดเร็วจนบางครั้งข้อมูลข่าวสารเกิดการผิดพลาด และควรตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข่าวให้ครบถ้วนรอบด้านก่อนที่จะนำเสนอ, ไม่ควรนำเสนอแบบเลือกข้างหรือมุ่งประเด็นความขัดแย้งในสังคมมากเกินไป, ควรมีความเป็นกลางในการนำเสนอข่าว ไม่ควรเน้นข่าวแปลกประหลาดที่เกิดขึ้นหรือเรื่องไสยศาสตร์, ชาวบางข่าวควรเน้นนักข่าวที่เป็นบุคคลในการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลมากกว่าการอาศัยนวัตกรรมแบบ Convergence ส่วนนวัตกรรมในการใช้เก็บข้อมูลข่าว เช่น Drone ที่บินขึ้นฟ้าเพื่อถ่ายภาพจากเบื้องสูง ทำให้ผู้ชมเห็นภาพชัดเจนมากขึ้นก็ควรใช้ประกอบกัน

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานที่ 1 ประชาชนผู้บริโภคข่าวที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนไทยยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์ต่างกัน และสมมติฐานที่ 2 ประชาชนผู้บริโภคข่าวที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนไทยยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์ต่างกัน

สรุปได้ว่าพบประเด็นที่น่าสนใจคือ ประชาชนที่มีอายุ 40-49 ปี อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รายได้ต่อเดือน 30,001-50,000 บาท และการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เห็นด้วยกับคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ มากกว่าประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่นั้น ได้แก่ กระแสโลกออนไลน์และประโยชน์สาธารณะ นอกจากนี้ยังพบด้วยว่าการหลอมรวมของสื่อมวลชนและความทันสมัยของเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณค่าข่าวในยุควารสารศาสตร์

คอนเวอร์เจนซ์

อภิปรายผล

สื่อโซเชียลมีเดีย“เฟซบุ๊ก”...ช่องทางยอดนิยมในการเปิดรับข่าวสารของคนกรุง

จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับจากสังคมในปัจจุบันทั้งสิ้น ได้แก่ สื่อหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์ สื่อโทรทัศน์ช่อง 7 และช่อง 3 และสื่อออนไลน์ที่เป็นโซเชียลมีเดียยอดนิยมอย่างเฟซบุ๊ก ซึ่งสื่อหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์ที่เปิดรับนั้น มีประชาชนจำนวนค่อนข้างมากที่เปิดรับทั้งสื่อหนังสือพิมพ์ฉบับพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ สื่อโทรทัศน์ทางเครื่องรับโทรทัศน์และโทรทัศน์ออนไลน์หรือทีวีออนไลน์ รวมทั้งเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์เหล่านั้นผ่านทางสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ โดยเฉพาะ“เฟซบุ๊ก”ของสื่อหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์ดังกล่าวนี้ด้วย

สะท้อนให้เห็นว่า สื่อโซเชียลมีเดียโดยเฉพาะ “เฟซบุ๊ก” กลายเป็นช่องทางยอดนิยมในการเปิดรับข่าวสารของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยประชาชนได้เปิดรับข่าวสารตามลักษณะการหลอมรวมสื่อข่าวสารหรือวารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์มากขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยเรื่อง“พฤติกรรมมารบริโภคข่าวผ่านสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ตคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร” (เอกพล เขียวถาวร,2557) ที่พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีใช้สมาร์ตโฟนมากที่สุด เฉลี่ย 6.46 ครั้งต่อวัน และบริโภคข่าวผ่านแท็บเล็ตคอมพิวเตอร์ 4.00 ครั้งต่อวัน มีแหล่งข้อมูลหลักคือ เฟซบุ๊ก นิยมบริโภคข่าวบันเทิงและข่าวเด่นประจำวัน และมีความพึงพอใจสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ตในระดับมาก

นอกจากนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง “สื่อสังคม (Social Media) กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อสาร” (สกุลศรี ศรีสารคาม,2555) ที่พบว่า เดิมทีผู้รับสารเป็นเพียงผู้รับข่าวผ่านสื่อ แต่การสื่อสารสองทางที่เกิดขึ้นบนสื่อสังคม (Social Media) นั้น ทำให้ผู้รับสารมีส่วนร่วมในกระบวนการสื่อสารได้มากขึ้นและในหลายลักษณะ ประการแรกคือ เป็นผู้แบ่งปันข้อมูลที่มีอยู่ให้นักข่าว ประการที่สอง ผู้รับสารที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะกลายเป็นแหล่งข่าวใหม่ของผู้สื่อข่าว ประการที่สาม ผู้รับสารเป็นผู้ตรวจสอบการทำงานของสื่อข่าวโดยตรง และประการที่สี่คือ การมีส่วนร่วมในการช่วยเผยแพร่ข่าวสารต่อไปยังกลุ่มคนอื่นๆ ผ่านการแชร์ในสื่อสังคม ซึ่งเห็นได้ว่าสื่อโซเชียลมีเดียเป็นช่องทางยอดนิยมในการเปิดรับข่าวสารของประชาชนอย่างชัดเจน

ความทันสมัยของเทคโนโลยีและยุคสังคมข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณค่าข่าวในยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์

จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนฯ ด้านปัจจัยที่ส่งผล มากที่สุด กับข้อความ “ความทันสมัยของเทคโนโลยีเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณค่าข่าว” ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย=4.12) รองลงมาคือระดับทัศนคติกับข้อความ “ยุคสังคมข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณค่าข่าว” ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย=3.86) และมีระดับทัศนคติ น้อยที่สุดกับข้อความ “คุณค่าข่าวเปลี่ยนแปลงด้วยตัวเอง ไม่มีปัจจัยใดที่ส่งผลทั้งสิ้น” ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย=2.71) สะท้อนให้เห็นว่า ความทันสมัยของเทคโนโลยีและยุคสังคมข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณค่าข่าวในยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์อย่างชัดเจน ซึ่งน่าจะส่งผลต่อทิศทางของคุณค่าความเป็นข่าวทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ด้วย

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

นอกจากนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง “ยุทธศาสตร์การปรับตัวองค์กรสื่อสู่การหลอมรวมสื่อ : กรณีศึกษา เครือเนชั่น ผู้จัดการและเดลินิวส์” (อศินา พรพดิน และสกุลศรี ศรีสารคาม, 2554) ที่พบว่า องค์กรสื่อทั้งสามมีปัจจัยผลักดันให้เลือกการหลอมรวมสื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาองค์กร 3 ประการได้แก่ ปัจจัยจากเทคโนโลยี ปัจจัยเรื่องพฤติกรรมกรรมการรับข่าวสารที่เปลี่ยนไป และปัจจัยเชิงธุรกิจ ซึ่งปัจจัยจากเทคโนโลยีเป็นการพัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสารมีผลต่อช่องทางและเครื่องมือในการรับข่าวสารของผู้รับสารในยุคปัจจุบัน คนรับข่าวไม่ต้องรอข่าวหนังสือพิมพ์วันรุ่งขึ้น แต่สามารถใช้เครื่องมือสื่อสาร คอมพิวเตอร์ที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตและรับรู้ข่าวสารบนสื่อใหม่ได้อย่างรวดเร็ว องค์กรข่าวจากเดิมที่ทำสื่อสิ่งพิมพ์ จึงต้องขยายแพลตฟอร์มสื่อในการผลิตและเผยแพร่ข่าวสารให้เข้าถึงประชาชนได้หลายแบบมากขึ้น ซึ่งเห็นได้ว่าความทันสมัยของเทคโนโลยีส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณค่าข่าวในยุคการหลอมรวมสื่อนี้เห็นได้ชัด

ความรับผิดชอบต่อสังคมและประโยชน์สาธารณะควรเป็นคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น

จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับทัศนคติต่อคุณค่าข่าวของสื่อมวลชน ด้านคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ มากที่สุด กับข้อความ “ความรับผิดชอบต่อสังคม ควรเป็นคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น” ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย=4.14) รองลงมา มีระดับทัศนคติกับข้อความ “ประโยชน์สาธารณะควรเป็นคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น” ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย=4.11)

สะท้อนให้เห็นว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมและประโยชน์สาธารณะควรเป็นคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในยุคการหลอมรวมสื่อข่าวสารหรือวารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์นี้ อันจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อสังคมและสาธารณะ และจะส่งผลย้อนกลับมายังสื่อมวลชนเอง กล่าวคือจะทำให้สื่อมวลชนแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสร้างสรรค์ประโยชน์ให้สาธารณชนมากยิ่งขึ้น ประชาชนและสังคมก็จะเชื่อถือศรัทธาสื่อมวลชนมากยิ่งขึ้นด้วย

นอกจากนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณค่าข่าวในยุคการหลอมรวมสื่อวารสารศาสตร์” (วิโรจน์ ศรีหิรัญ, 2559) ที่พบว่า “คุณค่าข่าวที่เป็นอยู่” คือกระแสสื่อสังคมออนไลน์และการส่งต่อหรือการแชร์ นับเป็นคุณค่าข่าวเชิงปริมาณที่เน้นผู้แสดงความคิดเห็น กดไลค์หรือแชร์จำนวนมากๆ แต่ “คุณค่าข่าวที่ควรเป็น” คือ ประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) ที่เป็นคุณค่าข่าวเชิงคุณภาพ ซึ่งควรเน้นเรื่องราวที่เกิดประโยชน์กับสาธารณชนคนจำนวนมาก โดยข่าวที่มี “คุณค่าที่แท้จริง” ควรเป็นข่าวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการหลอมรวมสื่อวารสารศาสตร์ที่เกิดขึ้นนั้น ก็ไม่ควรเน้นรวดเร็วทันเหตุการณ์จนกระทั่งส่งผลเสียต่อผู้ตกเป็นข่าวและสังคมส่วนรวม

ข่าวที่มีคุณค่าควรเป็นข่าวที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศและไม่ควรเน้นความเร็วในการเสนอข่าวจนเกิดความผิดพลาด

จากผลการวิจัยความคิดเห็นเพิ่มเติมที่พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มองว่าคุณค่าข่าวในทุกยุคทุกสมัย ควรเป็นข่าวที่มีผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ และคุณค่าข่าวควรมีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ เนื่องจากข่าวเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งควรปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองในปัจจุบันด้วย

ด้านข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของประชาชนส่วนใหญ่คือ การนำเสนอข่าวในปัจจุบันไม่ควรรวดเร็วจนบางครั้งข้อมูลข่าวสารเกิดการผิดพลาด และควรตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข่าวให้ครบถ้วนรอบด้านก่อนที่จะนำเสนอ

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

สะท้อนให้เห็นว่า ชาวที่มีคุณค่าควรเป็นชาวที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ และไม่ควรเน้นความเร็วในการเสนอข่าวจนเกิดความผิดพลาด ทั้งนี้ แนวคิดยุคการหลอมรวมสื่อข่าวสารหรือวารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์ที่เกิดขึ้นก็จะเป็นส่งเสริมให้งานข่าวของสื่อมวลชนมีคุณค่าต่อประชาชน และสังคมส่วนรวมอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ที่ยังไม่ได้ใช้วิธีการหลอมรวมสื่อข่าวสารเข้าด้วยกัน ในลักษณะ One content, multiple platform. ควรเร่งปรับตัวให้เข้ากับยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์นี้ เนื่องจากผลวิจัยสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่าประชาชนในยุคนี้ต้องการบริโภคข่าวที่รวดเร็วและเข้าถึงได้จากทุกสื่อทุกเวลาที่พวกเขาต้องการ

2. ประชาชนผู้บริโภคข่าวควรให้ความสนใจกับชาวที่มี "คุณค่าความเป็นชาว" ที่แท้จริง ไม่ควรไปยึดติดกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยในยุคสังคมข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะตัวสื่อที่เป็น platform ใหม่ ๆ มากจนเกินไป

3. จากผลวิจัยที่ชัดเจนว่า ชาวที่มีคุณค่าควรเป็นชาวที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ และไม่ควรเน้นความเร็วในการเสนอข่าวจนเกิดความผิดพลาด เป็นสิ่งที่สื่อมวลชนต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

4. ผู้คนทุกฝ่ายในสังคมควรร่วมกันตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและประโยชน์สาธารณะ เนื่องจากมิใช่เป็นเพียงคุณค่าข่าวรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นเท่านั้น หากแต่เป็นจิตสำนึกที่ทุกคนควรมีเพื่อความสงบสุขและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสังคมไทย

5. ภาครัฐควรกำหนดเรื่อง "ความรับผิดชอบต่อสังคมและประโยชน์สาธารณะ" ให้เป็นวาระแห่งชาติ เพราะมีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

6. ควรจัดอบรมสัมมนาในประเด็นเกี่ยวกับ "คุณค่าชาวที่แท้จริงในยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์" โดยสถาบันการศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรสื่อมวลชนควรช่วยส่งเสริมทั้งในด้านการเผยแพร่งานอบรมสัมมนา และนำเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในการจัดงานมานำเสนอผ่านสื่อต่างๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั่วประเทศ โดยสุ่มตัวอย่างให้กระจายตัวทุกภูมิภาคของประเทศ และมีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่หลากหลาย เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร

2. ศึกษาคุณค่าข่าวและแง่มุมอื่นๆ เกี่ยวกับข่าวของสื่อโซเชียลมีเดียโดยเฉพาะ เนื่องจากในปัจจุบันประชาชนผู้บริโภคข่าวสนใจเปิดรับสื่อใหม่นี้มากขึ้น โดยเฉพาะเฟซบุ๊กเป็นสื่อที่น่าสนใจศึกษาอย่างลึกซึ้ง

3. ศึกษาเกี่ยวกับคุณค่าข่าวในยุควารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์ด้วยรูปแบบวิธีการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก น่าจะทำให้ได้ผลการวิจัยที่มีมุมมองที่ลึกซึ้งและหลากหลายมากขึ้น

4. สร้างสรรค์มุมมองการศึกษาคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนยุคการหลอมรวมสื่อวารสารศาสตร์ในบทบาทหน้าที่ของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ เช่น บทบาทของสถาบันการศึกษา ครอบครัวยุคใหม่ และชมรมต่างๆ ที่มีต่อคุณค่าความเป็นชาวในยุคนี้ เป็นต้น

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

บรรณานุกรม

- จักรกฤษ เพิ่มพูล,บรรณานุกรม.(2555). 15 ปี สภาการหนังสือพิมพ์ฯ ยุคสื่อหลอมรวม. กรุงเทพฯ : สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ. (Jakkrut Purmpool.(2012).15 years of the National Press Council of Thailand in Convergence Media Era. Bangkok : The Press Council of Thailand)
- ऊอ่าน วุฑฒิกกรมรักษา.(2536) หลักการรายงานข่าว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพริก.(Cha-aon Wutthikomraksa.(1993).Basic News Reporting. Bangkok : Pragayphuk)
- ฐิติ วิทยสรณะ.(2542).การเขียนข่าวและการรายงานข่าว I. คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต. (Thiti Vittayasarana.(1999). Teaching Documentation, News Writing and Reporting I. Faculty of Communication Arts, Rangsit University)
- พนม วรรณศิริ.(2544).การสื่อข่าวและการเขียนข่าว. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือสถาบันราชภัฏสวนดุสิต. (Panom Wannasiri.(2001). News Reporting and News Writing. Bangkok : Book Store of Suan Disit Rajabhat Institute)
- พีระ จิโรโสภณ.(2539).“การเลือกสรรและการแสวงหาข่าวสาร” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 11. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (Peera Jirasopon. (1996).Principles and Theories of Communication. Nonthaburi : Sukhothai Thammathirach University)
- มาลี บุญศิริพันธ์.(2537).หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพริก. (Maree Boonsiriphan.(1994).Principle of Newspaper Production. (4th ed.). Bangkok : Pragayphuk)
- วิโรจน์ ศรีหิรัญ.(2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณค่าข่าวในยุคการหลอมรวมสื่อวารสารศาสตร์. ในวารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์. วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ปีที่ 20 ฉบับพิเศษ ครอบคลุม 20 ปี นิเทศศาสตร์ปริทัศน์ ตุลาคม 2559.(Wiroj Srihirun.(2016). Factor that affect the News Values in Convergence Journalism Era. in Journal of Communication Arts Review. College of Communication Arts, Rangsit University. Volume 20 Special Issue (20th Anniversary) October 2016)
- สกุลศรี ศรีสารคาม.(2557). จริยธรรมการใช้สื่อออนไลน์และสื่อสังคมในกระบวนการสื่อข่าวของสื่อไทยในยุคดิจิทัล. รายงานการวิจัย ทุนอุดหนุนจากสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ.(Sakulsri Srisarakarm.(2014). Ethical use of online media and social media in news reporting process of Thai Media in digital era. Research, The National Press Council of Thailand)
- สกุลศรี ศรีสารคาม. (2555). Social Mediaกับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว ใน วารสารอิสราปริทัศน์ 1(2). กรุงเทพฯ : จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์. (Sakulsri Srisarakarm.(2012). Social Media and Change the News Reporting. Isra Media Review. 1(2) Bangkok : Charansanitwong Printing)
- สิริทิพย์ ชันสุวรรณ.(2539).งานหนังสือพิมพ์.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพริก. (Sirithip Khansuwan. (1996).Newspaper Working. Bangkok : Pragayphuk)

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

- สุดารัตน์ ดิษยวรรณนะ จันทราวัดมณฑกุล และจักรกฤษ เพิ่มพูล,บรรณาธิการ.(2557).**หลักและแนวคิดวารสารศาสตร์คอนเวอร์เจนซ์**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย.(Sudarat Ditsayawanthana Janthawatthanakul and Jakkrit Purmpool,Editor. (2014).**Principles of Convergence Journalism**. Bangkok : Thai Journalist Association)
- อศินา พรวิสิน และสกุลศรี ศรีสารคาม.(2554). **ยุทธศาสตร์การปรับตัวองค์กรสื่อสู่การหลอมรวมสื่อ :กรณีศึกษา เครือเนชั่น ผู้จัดการ และเดลินิวส์**.รายงานการวิจัย ทูลอดหนุนจากสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ (Asina Pornwasin and Sakulsri Srisarakarm.(2011). **Adaptation Strategic to Convergence Media of News Organization : Nation Group, Manager Group and Daily news**. Research, The National Press Council of Thailand)
- เอกพล เขียวถาวร. (2557). **พฤติกรรมผู้บริโภคข่าวผ่านสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร**. รายงานการวิจัย ใน Proceeding : International Conference on Management Science, Innovation, and Technology 2014. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (Ekapon Thienthaworn.(2014). **News Consumer behavior via Smart Phone and Computer Tablet of Undergraduate in Bangkok**. Research, Faculty of Management Science, Suan Sunandha Rajabhat University)
- Heath, R. L. & Bryant, J. (2000). **Human communication theory and research : Concept, context and challenge**. (2nd ed.). Mahwah, NJ : Lawrence Erlbaum.
- Itule, Bruce D. and Anderson Douglas.(1994). **A News Writing and Reporting for Today's Media**.(third edition) Singapore : McGraw-Hill
- McQuail, D. (1994). **Mass Communication Theory : An Introduction**. (Third edition) . London : Sage Publication.
- Pinjia, L.,(2007). **Digital television adoption timing and format choices of broadcast station**. Dissertation Abstracts International, 69(01)